

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ЖИРИЈА НАГРАДЕ "ПАВЛЕ ВАСИЋ" за 2016. годину

Жири за доделу Награде "Павле Васић" за 2016. годину радио је у саставу: др Весна Круљац, историчар уметности, председник Жирија; проф. др Драган Булатовић и Драгиња Маскарели, историчари уметности, чланови Жирија.

На конкурс за Награду "Павле Васић" пријављено је осам кандидата. Разматрајући све достављене радове у складу са савременим научним приступима у домену истраживања и интерпретације примењене уметности, дакле знатно шире од конвенционалних схватања ове дисциплине, Жири је једногласно одлучио да Награду "Павле Васић" за 2016. годину додели **др Дејану Сретеновићу** за књигу *Урнебесни кликер. Уметност и политика београдског надреализма*. Методолошки и структурално савремено конципирана, ова проблемска студија нуди иновативну интерпретацију и релевантну контекстуализацију београдског надреализма. Заснована на исцрпним истраживањима и критичко-аналитичком промишљању расположивог уметничког материјала и релевантне библиографске грађе, она не негира резултате претходних истраживања него их суптилно коригује и допуњава, проширује и унапређује новим подацима и закључцима. Кроз идентификацију и експликацију различитих видова уметничког испољавања и стратегија деловања водећих носилаца, Сретеновић прати процес артикулације надреалистичког практичног и теоријског дискурса у београдској средини. Анализирајући иновацијске аспекте визуелне експериментације београдских надреалиста засноване на аутоматском писању и колажно-монтажном поступку, као и моделе њене презентације кроз парадигму Ристићевог "Надреалистичког зида", аутор указује на суштинске промене које је у домену морфологије, феноменологије и онтологије уметничког дела донео овај покрет и апострофира његове антиципаторске компоненте. Паралелно, као темељна идејна исходишта идеологије београдског надреализма разматра "метод симулације" и "топос лудила" кроз призму тада актуелне психоаналитичке теорије, афинитет водећих протагониста ка марксистичкој теорији и њихову опредељеност за социјалну револуцију. Читане у сложеним контекстуалним везама, наведене детерминанте послужиле су Сретеновићу као поуздан основ у одређивању места београдског надреализма у хијерархији значења југословенског међуратног и послератног друштва, као и у контексту интернационалне уметности авангарде. Имајући у виду чињеницу да

је београдски надреализам својом интермедијалном праксом поништавао границе између различитих уметничких дисциплина и да је примењена уметност била једно од доминантних поља експериментације његових експонената, чланови Жирија мишљења су да књига Дејана Сретеновића представља изванредан допринос историји и теорији српске авангарде, који заслужује признање – Награду "Павле Васић".

У најужој конкуренцији за Награду "Павле Васић" за 2016. годину била је оригинална студија случаја сценског дизајна Ирене Шентевске *The swinging 90's. Позориште и друштвена реалност Србије у 29 слика*, која представља важан теоријски допринос савременом читању феномена позоришне уметности.

Остали пријављени радови, такође су вредни пажње. Расправни текст Марије Бујић у каталогу изложбе *Столице: векови трајања* референтан је пример стручне обраде и презентације предмета из фонду Музеја примењене уметности у Београду, док књига Мирјане Лукић *Архитектура подземља* представља користан прилог студијама архитектуре. Теоријско-критичка студија Ђорђа Алфиревића *Експресионизам у српској архитектури*, пионирски је подухват у сагледавању и тумачењу читавог једног тока у историји српске архитектуре 20. и 21. века. *Насељени цртеж. Књига есеја о ликовном раду Ранка Радовића* групе аутора, нуди ретроспективни осврт на један богат, дискурзиван и вишезначан опус и личност његовог творца. Књига Јерка Денегрија *Послератни модернизам / неоавангарде / постмодернизам. Огледи о југословенском уметничком простору 1950–1990* представља драгоцен допринос тумачењу и мапирању најважнијих токова домаће уметничке продукције друге половине 20. века, док критички текст Андријане Даниловић *Кречи да буде чисто, на продај за билборд* скреће пажњу на рецентну праксу девастирања, систематског уклањања мурала у урбаним амбијентима Србије и Хрватске.

Жири Награде "Павле Васић" честита свим учесницима конкурса на кандидованим делима.

др Весна Круљац, председник Жирија
Драгиња Маскарели, члан Жирија
проф. др Драган Булатовић, члан Жирија